

32003R0358

28.2.2003

URADNI LIST EVROPSKE UNIJE

L 53/8

UREDBA KOMISIJE (ES) št. 358/2003
z dne 27. februarja 2003
o uporabi člena 81(3) Pogodbe ES za določene skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj na
področju zavarovalništva
(Besedilo velja za EGP)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

št. 3932/92, kakor je spremenjena z Aktom o pristopu Avstrije, Finske in Švedske, preneha veljati 31. marca 2003.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 1534/91 z dne 31. maja 1991 o uporabi člena 85(3) Pogodbe za nekatere skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj v zavarovalniškem sektorju ⁽¹⁾, zlasti člena 1(1)(a), (b), (c) in (e) Uredbe,

- (3) Z Uredbo (EGS) št. 3932/92 niso izvzeti sporazumi o likvidacijah škod in registrih in informacijah o povečanem tveganju. Komisija je bila mnenja, da nima dovolj izkušenj pri obravnavi posameznih primerov, da bi uporabila pooblastila, ki so ji bila podeljena z Uredbo Sveta (EGS) št. 1534/91 na teh področjih. To stanje se ni spremenilo.

po objavi osnutka te uredbe ⁽²⁾,

po posvetovanju s Svetovalnim odborom za omejevalna ravnanja in prevladujoče položaje,

- (4) Komisija je 12. maja 1999 sprejela Poročilo ⁽⁴⁾ Svetu in Evropskemu parlamentu o izvajanju Uredbe (EGS) št. 3932/92. Ekonomsko-socialni odbor je 15. decembra 1999 sprejel mnenje o poročilu Komisije ⁽⁵⁾. Parlament je 19. maja 2000 sprejel Resolucijo o poročilu Komisije ⁽⁶⁾. Komisija je 28. junija 2000 imela posvetovalno zasedanje o Uredbi z zainteresiranimi stranmi, vključno s predstavniki zavarovalniškega sektorja in nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco. Komisija je 9. julija 2002 v Uradnem listu Evropskih skupnosti objavila osnutek te uredbe in povabila zainteresirane strani, da predložijo pripombe najpozneje do 30. septembra 2002.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EGS) št. 1534/91 pooblašča Komisijo, da Komisija z uredbo uporabi člen 81(3) Pogodbe za nekatere skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj v zavarovalniškem sektorju, ki imajo za cilj sodelovanje v zvezi z:

- določitvijo skupnih tarif za rizične premije, ki temeljijo na skupno usklajeni statistiki ali številu zahtevkov,
- določitvijo enotnih splošnih pogojev zavarovanja,
- skupnim kritjem nekaterih vrst tveganja,
- likvidacijo škod,
- preskušanjem in odobritvijo naprav za varovanje,
- registri in informacijami o povečanem tveganju.

- (5) Nova uredba naj bi izpolnila naslednji dve zahtevi, in sicer: zagotovitev učinkovitega varstva konkurence ter zagotovitev ustrezne pravne varnosti za podjetja. Pri izpolnjevanju teh ciljev je treba upoštevati potrebo po čim večji poenostavitvi upravnega nadzora. Pri tem je treba upoštevati tudi izkušnje, ki si jih je Komisija pridobila na tem področju po letu 1992, rezultate posvetovanj o Poročilu iz leta 1999 ter rezultate posvetovanj o tej uredbi do njenega sprejetja.

- (2) Na podlagi Uredbe Sveta (EGS) št. 1534/91 je Komisija sprejela Uredbo (EGS) št. 3932/92 z dne 21. decembra 1992 o uporabi člena 85(3) Pogodbe za nekatere skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj v zavarovalniškem sektorju ⁽³⁾. Uredba (EGS)

- (6) Po Uredbi (EGS) št. 1534/91 mora Komisija v uredbi o izjemah opredeliti skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj, na katere se ta nanaša, določiti, katere omejitve ali klavzule so lahko oziroma ne smejo biti vsebovane v sporazumih, sklepih in usklajenih ravnanjih ter določiti klavzule, ki morajo biti vsebovane v sporazumih, sklepih in usklajenih ravnanjih ali druge pogoje, ki morajo biti izpolnjeni.

⁽¹⁾ UL L 143, 7.6.1991, str.1.

⁽²⁾ UL C 163, 9.7.2002, str.7.

⁽³⁾ UL L 398, 31.12.1992, str 7.

⁽⁴⁾ COM(1999) 192 končna.

⁽⁵⁾ CES 1139/99.

⁽⁶⁾ PE A5-0104/00.

- (7) Vendar je primerno namesto naštevanja izvzetih klavzul opredeliti skupine sporazumov, ki so izvzeti do določene stopnje tržne moči ter določiti omejitve ali klavzule, ki ne smejo biti vsebovane v takih sporazumih. To je skladno z gospodarsko usmerjenim pristopom, pri katerem se ocenjuje vpliv sporazumov na upoštevanj trg. Vendar je treba priznati, da v zavarovalništvu obstajajo določene oblike sodelovanja, ki vključujejo vsa podjetja, zastopana na upoštevanem zavarovalniškem trgu, za katere se lahko šteje, da praviloma izpolnjujejo pogoje, predpisane v členu 81(3) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.
- (8) Za uporabo člena 81(3) Pogodbe na podlagi uredbe ni potrebno opredeliti sporazumov, za katere velja člen 81(1). Pri posamičnem ocenjevanju sporazumov po členu 81(1) je treba upoštevati več dejavnikov in zlasti strukturo upoštevanega trga.
- (9) Ugodnost skupinske izjeme naj bi bila omejena na tiste sporazume, za katere se lahko z dovolj gotovosti predpostavlja, da izpolnjujejo pogoje člena 81(3) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.
- (10) Sodelovanje med zavarovalnicami ali znotraj zavarovalniških podjetniških združenj pri izračunu povprečnih stroškov kritja določenega tveganja v preteklosti ali – pri življenjskem zavarovanju – pri izdelavi tabel stopnje umrljivosti in tabel o pogostnosti bolezni, nezgod in invalidnosti omogoča izboljšanje znanja o tveganjih in posameznim družbam olajšuje oceno tveganj. To lahko v zameno olajša dostop na trg in tako koristi uporabnikom. Enako velja za skupne študije o verjetnem vplivu okoliščin, ki so izven področja vpliva udeleženih zavarovalnic in ki lahko vplivajo na pogostnost ali obseg odškodninskih zahtevkov ali na donos različnih vrst naložb. Vendar je treba zagotoviti izjemo za takšno sodelovanje zgolj v obsegu, ki je potreben za doseganje teh ciljev. Zato je treba predpisati, da sporazumi o kosmatih premijah niso izvzeti; kosmate premije so lahko nižje od zneskov, dobljenih iz navedenih izračunov, tabel ali študij, ker lahko zavarovalnice prihodke od naložb uporabijo za zniževanje premij. Razen tega izračuni, tabele ali študije ne smejo biti zavezujoče in se lahko uporabljajo samo kot napotilo.
- (11) Čim širše so kategorije, v katere se združujejo statistike o stroških kritja določenega tveganja v preteklosti, toliko manj možnosti imajo zavarovalnice za izračunavanje premij na ožji osnovi. Zato je primerno izvzeti skupne izračune stroškov tveganja iz preteklosti pod pogojem, da so statistike obdelane s čim več podrobnostmi in čim bolj diferencirano, kot je aktuarno primerno.
- (12) Ker je dostop do teh izračunov, tabel in študij potreben tako za zavarovalnice, ki so že dejavne na določenem geografskem ali proizvodnem trgu, kakor tudi za potencialne ponudnike, je treba slednjim omogočiti dostop do teh izračunov, tabel in študij pod primernimi in nediskriminatornimi pogoji glede na zavarovalnice, ki so že prisotne na zadevnem trgu. Takšni pogoji bi lahko vključevali dolžnost zavarovalnice, ki še ni prisotna na trgu, da zagotovi statistične podatke o odškodninskih zahtevkih, če vstopi na trg. Prav tako lahko vključujejo članstvo v združenju zavarovalnic, odgovornem za pripravo izračunov, če zavarovalnice, ki še niso dejavne na zadevnem trgu, lahko postanejo članice takšnih združenj pod primernimi in nediskriminatornimi pogoji. Vendar, če bi bila nadomestila za dostop do takih izračunov ali študij, ki bi jih morale plačati zavarovalnice, ki niso sodelovale pri njihovi pripravi, tako visoka, da bi pomenila oviro za vstop na trg, se ne bi štele kot primerne za ta namen.
- (13) Zanesljivost skupnih izračunov, tabel in študij se povečuje s količino statističnih podatkov, na katerih temeljijo. Zavarovalnice z visokimi tržnimi deleži lahko na podlagi zadostnih interno pridobljenih statističnih podatkov pripravijo zanesljive izračune, tistim z majhnimi tržnimi deleži, še manj pa novim ponudnikom to ne bo mogoče. Vključevanje podatkov vseh zavarovalnic, prisotnih na trgu, vključno z velikimi, v skupne izračune, tabele in študije spodbuja konkurenco tako, da pomaga malim zavarovalnicam in olajšuje vstop na trg. Glede na to specifičnost sektorja zavarovalništva ni pravilno pogojevati izjeme za skupne izračune in skupne študije s pragom tržnega deleža.
- (14) Splošni zavarovalni pogoji ali standardne posamezne pogodbenne določbe, kakor tudi modeli, ki prikazujejo udeležbo v presežkih pri življenjskem zavarovanju imajo lahko za posledico ugodnosti. Zavarovalnicam lahko prinesejo dobiček zaradi učinkovitosti; majhnim ali neizkušenim zavarovateljem lahko olajšajo dostop na trg; lahko pomagajo zavarovateljem pri izpolnjevanju zakonskih obveznosti; lahko pa jih uporabljajo tudi potrošniške organizacije kot pomoč zaradi primerjave ponudb različnih zavarovateljev.
- (15) Vendar splošni zavarovalni pogoji ne smejo imeti za posledico bodisi poenotenje proizvodov ali pa ustvarjanje znatnega nesorazmerja med pogodbenimi pravicami in obveznostmi. Zato naj bi izjema veljala za splošne zavarovalne pogoje le v primeru da niso zavezujoči in če jasno navajajo, da udeležene zavarovalnice svojim strankam lahko ponudijo drugačne pogoje zavarovanja. Poleg tega splošni zavarovalni pogoji ne smejo vsebovati sistematičnih izključitev določenih vrst tveganja, ne da bi pri tem izrecno predvidevali možnosti vključevanja tega kritja po

dogovoru; prav tako ne smejo predvidevati ohranjanja pogodbenega razmerja z zavarovancem za nesorazmerno dolg čas, niti ne smejo presegati začetnega namena zavarovalne pogodbe. To velja brez poseganja v obveznosti, ki temeljijo na zakonodaji Skupnosti ali na nacionalni zakonodaji, za vključevanje določenih tveganj v določene zavarovalne pogodbe.

(16) Poleg tega je treba predpisati, da morajo biti splošni zavarovalni pogoji splošno dostopni vsem zainteresiranim osebam in zlasti zavarovalcem, da bi se tako zagotovila dejanska transparentnost in s tem ugodnosti za potrošnike.

(17) Vključevanje tveganj v zavarovalno pogodbo, ki jim ni hkrati izpostavljeno veliko število zavarovalcev, je lahko ovira za inovacije, ker povezovanje med seboj nepovezanih tveganj lahko negativno vpliva na zavarovatelje, da bi zanje nudili ločeno in posebno zavarovalno kritje. Zato skupinska izjema ne bi smela veljati za klavzulo, ki predpisuje tako obsežno kritje. Če so zavarovatelji zakonsko zavezani, da v zavarovalne pogodbe vključijo kritje tveganj, ki jim ni hkrati izpostavljeno veliko število zavarovalcev, potem vključitev standardne klavzule, ki odraža takšno zakonsko zahtevo, v nezavezujočo vzorčno pogodbo ne predstavlja omejitev konkurence in ne spada v področje uporabe člena 81(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

(18) Sozavarovalne skupnosti ali sozavarovalne skupnosti pozavarovanja (ki se pogosto imenujejo „pooli“), lahko omogočijo zavarovateljem ali pozavarovateljem zagotovitev zavarovanja ali pozavarovanja za nevarnosti, za katere bi brez takšne skupnosti lahko nudili zgolj nezadostno kritje. Poleg tega si zavarovalnice in pozavarovalnice lahko na ta način pridobijo izkušnje z tveganji, ki jih ne poznajo. Vendar imajo take skupnosti lahko za posledico omejitve konkurence, kot na primer poenotenje pogojev zavarovanja ali celo zneskov kritja in premij. Zato je treba določiti okoliščine, v katerih so lahko takšne skupnosti deležne izjeme.

(19) Pri dejansko novih tveganjih ni mogoče predvideti, kakšna zmogljivost vpisa je potrebna za kritje tega tveganja, pa tudi ali bi lahko dve ali več takšnih skupnosti hkrati obstajali za kritje take vrste zavarovanja. Sporazum o sozavarovalni skupnosti ali sozavarovalni skupnosti pozavarovanja, sklenjen izključno za take nove vrste tveganj (ne pa za kombinacije novih vrst tveganj in obstoječih tveganj) je zato lahko deležen izjeme za omejeno obdobje. Podatki o odškodninskih zahtevkih, zbrani v obdobju treh let, naj bi bili zadostni, da se oceni, ali morajo biti vsi ponudniki vključeni v eno samo skupnost. Zato ta uredba priznava

izjemo vsem novim skupnostim, ustanovljenim zaradi kritja novih vrst tveganj, za obdobje prvih treh let po ustanovitvi.

(20) V opredelitvi izraza „nova tveganja“ je pojasnjeno, da ta opredelitev vključuje samo tista tveganja, ki še niso obstajala, ne pa tista, ki so že obstajala, niso pa bili zavarovana. Tudi tveganje, katerega narava se bistveno spreminja (na primer bistveno povečanje teroristične dejavnosti), ni zajet v tej opredelitvi, ker v tem primeru ne gre za novo vrsto tveganja. Nova vrsta tveganja po svoji naravi zahteva popolnoma nov zavarovalni produkt in ga ni mogoče pokriti z dopolnitvami ali spremembami obstoječega zavarovalnega produkta.

(21) Pri tveganjih, ki niso nova, lahko take sozavarovalne skupnosti in sozavarovalne skupnosti pozavarovanja, ki imajo za posledico omejitve konkurence, v določenih omejenih okoliščinah pomenijo tudi koristi, ki upravičujejo izjemo po členu 81(3) Pogodbe, tudi če bi jih lahko nadomestili dve ali več konkurenčnih zavarovalnic. Te skupnosti lahko na primer omogočijo svojim članicam pridobivanje potrebnih izkušenj z zadevnega področja zavarovalništva, lahko omogočijo prihranke pri stroških ali znižanje premij s pomočjo skupnega pozavarovanja pod ugodnimi pogoji. Vendar izjema za take skupnosti ni upravičena, če ima zadevna skupnost znatno tržno moč, ker bi v takih okoliščinah omejitve konkurence, kot posledica obstoja takega poola, običajno imela večjo težo kakor morebitne prednosti.

(22) Ta uredba zato priznava izjemo vsem sozavarovalnim skupnostim ali sozavarovalnim skupnostim pozavarovanja, ki obstajajo več kot tri leta ali ki niso bile ustanovljene zaradi kritja novih vrst tveganj, če zavarovalni produkti, ki so znotraj skupnosti pokriti s strani njenih članic, ne presegajo naslednjih pragov: 25 % upoštevanega trga v primeru sozavarovalnih skupnosti pozavarovanja in 20 % v primeru sozavarovalnih skupnosti. Prag za sozavarovalne skupnosti je nižji, ker se v okviru sozavarovalnega poola lahko pojavljajo enotni pogoji zavarovanja in kosmate premije. Vendar te izjeme veljajo samo v primeru, če zadevna skupnost izpolnjuje pogoje, opredeljene v nadaljevanju te uredbe, katerih cilj je kar najbolj zmanjšati omejitve konkurence med članicami skupnosti.

(23) Pooli, ki jih ne ureja ta uredba, lahko pridejo v poštev za posamično izjemo, odvisno od značilnosti samega poola ter od posebnih pogojev na konkretnem trgu. Glede na to, da se številni zavarovalniški trgi stalno razvijajo, bi bilo treba v takih primerih opraviti posebno analizo, da bi se ugotovilo, ali so izpolnjeni pogoji iz člena 81(3) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

(24) Sprejem tehničnih specifikacij, pravil ali kodeksov ravnanja s strani enega ali več združenj zavarovalnic ali pozavarovalnic glede varnostnih naprav ter sprejem postopkov za ocenjevanje skladnosti varnostnih naprav z navedenimi tehničnimi specifikacijami, pravili ali kodeksi ravnanja je lahko koristno zavarovateljem in pozavarovateljem kot vodilo pri izračunu obsega tveganj, katerega kritje naj bi zagotovili v določenem primeru in ki je odvisen od kakovosti varnostne opreme, njene vgradnje in vzdrževanja. Vendar če na ravni Skupnosti obstajajo usklajene tehnične specifikacije, klasifikacijski sistemi, pravila, postopki ali kodeksi ravnanja, ki so poenoteni v skladu z zakonodajo Skupnosti o prostem pretoku blaga, potem ni mogoče z uredbo izvzeti sporazumov med zavarovatelji o isti zadevi, ker je cilj takega usklajevanja na evropski ravni določiti izčrpne in ustrezne ravni varnosti za varnostne naprave, ki se uporabljajo enotno v celotni Skupnosti. Kakršen koli sporazum med zavarovatelji o drugačnih zahtevah za varnostne naprave lahko ogrozi doseganje tega cilja.

(25) Če ne obstajajo usklajeni predpisi na ravni Skupnosti, se sporazumi med zavarovatelji, ki določajo tehnične specifikacije ali postopke za odobritev, ki se uporabljajo v eni ali več državah članicah za vgradnjo in vzdrževanje varnostnih naprav, lahko izvajajo z uredbo; vendar morajo za izjemo biti izpolnjeni določeni pogoji, zlasti da ima vsaka zavarovalnica pravico, da pod pogoji ki jih sama določi, sprejme zavarovanje naprav ter podjetij za vgradnjo in vzdrževanje, ki niso bili odobreni po skupnih pravilih.

(26) Če imajo na podlagi interpretacije prakse Komisije in sodne prakse Sodišča evropskih skupnosti, posamezni sporazumi, za katere velja izjema na podlagi te uredbe, vendarle učinke, ki niso v skladu s členom 81(3) Pogodbe, lahko Komisija odpravi ugodnost skupinske izjeme. To se lahko zgodi zlasti, če študije vpliva bodočih dogodkov temeljijo na neupravičenih predpostavkah; ali če priporočeni splošni zavarovalni pogoji vsebujejo določila, ki na škodo zavarovalca, povzročijo znatno neravnovesje med pogodbenimi pravicami in obveznostmi; ali če se skupnosti uporabljajo ali upravljajo tako, da ena ali več udeležencev zavarovalnic dobi možnost za pridobivanje ali okrepitev položaja z znatno tržno močjo na upoštevanem trgu, ali če te skupnosti povzročijo delitev trga.

(27) Zaradi olajšanja sklepanja sporazumov, pri čemer nekateri vključujejo precejšnje naložbe, je treba kot čas veljavnosti te Uredbe določiti sedem let.

(28) Ta uredba ne posega v uporabo člena 82 Pogodbe.

(29) Skladno z načelom primarnosti prava Skupnosti ne smejo ukrepi, sprejeti na podlagi nacionalnih zakonov o konkurenci, na skupnem trgu posegati v enotno uporabo pravil o konkurenci Skupnosti ali pa v popolni učinek ukrepov, sprejetih za izvajanje teh pravil, vključno s to uredbo –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE 1

IZJEMA IN OPREDELITVE

Člen 1

Izjema

Na podlagi člena 81(3) Pogodbe ES in na podlagi določb te uredbe se s tem razglasi, da se člen 81(1) Pogodbe ne uporablja za sporazume, sklenjene med dvema ali več podjetji na področju zavarovalništva (v nadaljevanju „stranke“) za:

(a) skupno ugotavljanje in posredovanje:

— izračunov povprečnih stroškov kritja določenega tveganja v preteklosti (v nadaljevanju „izračuni“),

— v zvezi z zavarovanjem, ki vključuje element kapitalizacije – tabel umrljivosti ter tabel, ki kažejo pogostnost bolezni, nezgod ter invalidnosti (v nadaljevanju „tabele“);

(b) skupno izvajanje študij o možnem vplivu splošnih okoliščin, ki so izven vpliva zainteresiranih podjetij, bodisi o pogostnosti ali obsegu bodočih zahtevkov glede določenega tveganja ali vrste tveganja ali o donosnosti različnih vrst naložb (v nadaljevanju „študije“), ter posredovanje rezultatov takih študij;

(c) skupno ugotavljanje in posredovanje neobvezujočih splošnih zavarovalnih pogojev za neposredno zavarovanje (v nadaljevanju „splošni zavarovalni pogoji“);

(d) skupno ugotavljanje in posredovanje neobvezujočih vzorcev, ki prikazujejo dobiček po zavarovalni pogodbi, ki vključuje element kapitalizacije (v nadaljevanju „vzorci“);

(e) ustanovitev in delovanje skupnosti zavarovalnic ali zavarovalnic in pozavarovalnic za skupno kritje določenih vrst tveganj, bodisi v obliki sozavarovanja ali so-pozavarovanja; pa tudi

(f) skupno določanje, priznavanje in posredovanje:

- tehničnih specifikacij, pravil ali kodeksov ravnanja glede tistih vrst varnostnih naprav, za katere na ravni Skupnosti ne obstajajo tehnične specifikacije, klasifikacijski sistemi, pravila, postopki ali kodeksi ravnanja, usklajeni v skladu z zakonodajo Skupnosti o prostem pretoku blaga, ter postopki za oceno varnostnih naprav in potrditev njihove skladnosti s takimi specifikacijami, pravili ali kodeksi ravnanja,
- tehničnih specifikacij, pravil ali kodeksov ravnanja za vgradnjo in vzdrževanje varnostnih naprav ter postopkov za oceno in potrditev skladnosti podjetij, ki vgrajujejo ali vzdržujejo varnostne naprave, s temi specifikacijami, pravili ali kodeksi ravnanja.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve:

1. „Sporazum“ pomeni sporazum, sklep podjetniškega združenja ali usklajeno ravnanje;
2. „Udeležena podjetja“ pomeni v sporazumu udeležena podjetja in z njimi povezana podjetja;
3. „Povezana podjetja“ pomeni:
 - (a) podjetja, v katerih stranka sporazuma, neposredno ali posredno:
 - (i) razpolaga z več kot polovico glasovalnih pravic, ali
 - (ii) lahko imenuje več kot polovico članov nadzornega sveta, upravnega odbora ali organov, ki v skladu z zakonom predstavljajo podjetje, ali
 - (iii) ima pravico upravljati posle podjetja;
 - (b) podjetja, ki imajo v stranki sporazuma, neposredno ali posredno pravice ali pooblastila, naštetje v točki (a);
 - (c) podjetja, v katerih ima podjetje, navedeno v točki (b), neposredno ali posredno, pravice ali pooblastila, navedena v točki (a);
 - (d) podjetja, v katerih ima stranka sporazuma skupaj z enim ali več podjetij, navedenimi v točki (a), (b) ali (c), ali v katerih imata dva ali več slednjih skupaj pravice ali pooblastila, navedene v točki (a);
 - (e) podjetja, v katerih imajo pravice ali pooblastila, navedena v točki (a), skupaj:
 - (i) stranke sporazuma ali njihova povezana podjetja, navedena v točkah (a) do (d), ali
- (ii) ena ali več strank sporazuma ali eno ali več njihovih povezanih podjetij, navedenih v točkah (a) do (d), in ena ali več tretjih oseb;
4. „Splošni zavarovalni pogoji“ so določbe v vzorčnih pogodbah ali v referenčnih zavarovalnih pogodbah, ki jih skupaj pripravijo zavarovatelji ali organi ali združenja zavarovateljev;
5. „Sozavarovalne skupnosti“ pomeni skupnosti, ki jih ustanovijo zavarovalnice, ki:
 - (i) se zavežejo, da bodo v imenu in za račun vseh udeleženi sklepale zavarovalne pogodbe za določene vrste tveganja, ali
 - (ii) poverijo sklepanje in upravljanje zavarovanja določene vrste tveganj v njihovem imenu in za njihov račun eni izmed zavarovalnic, skupnemu posredniku ali skupnemu organu, ustanovljenemu v ta namen;
6. „Sozavarovalne skupnosti pozavarovanja“ pomeni skupnosti, ki jih ustanovijo zavarovalnice, morda ob pomoči ene ali več pozavarovalnic:
 - (i) zaradi skupnega pozavarovanja vseh ali dela svojih obveznosti glede določene vrste tveganja,
 - (ii) da k temu sprejmejo v imenu in za račun vseh udeleženi zavarovalnic pozavarovanje za isto vrsto tveganj;
7. „Nova tveganja“ pomeni tveganja, ki prej niso obstajala in ki se lahko krijejo samo s popolnoma novim zavarovalnim produktom, ne pa z razširitvijo, izboljšanjem ali zamenjavo obstoječega zavarovalnega produkta;
8. „Varnostne naprave“ so sestavni deli in oprema, namenjeni za preprečitev in zmanjšanje izgube ter sistemi, sestavljeni iz teh elementov;
9. „Kosmata premija“ je cena, ki se zaračuna zavarovalcu.

POGLAVJE II

SKUPNI IZRAČUNI, TABELE IN ŠTUDIJE

Člen 3

Pogoji za izjemo

1. Izjema, predvidena v členu 1(a), velja le pod pogojem, da izračuni in tabele:
 - (a) temeljijo na zbirki podatkov, ki se nanaša na določeno število rizičnih let, izbranih kot opazovano obdobje, ki se nanašajo na zadostno število identičnih ali primerljivih tveganj za pridobivanje osnove, ki se lahko statistično obdela in ki bo (med drugim) dala podatke o:
 - številu zahtevkov v navedenem obdobju,

- številu posamičnih tveganj, zavarovanih v vsakem rizičnem letu v opazovanem obdobju,
 - skupnih zneskih, ki so bili ali pa jih je treba plačati za zahtevke, ki so nastali v navedenem obdobju,
 - skupnem znesku kapitala, ki je bil zavarovan v vsakem rizičnem letu v opazovanem obdobju;
- (b) vključujejo čim bolj podroben pregled statističnih podatkov, kot je aktuarno primerno;
- (c) nikakor ne vključujejo elementov za nepredvidene izdatke, dohodka iz rezervacij, upravnih ali prodajnih stroškov ali davkov in drugih dajatev ter ne upoštevajo realizacije iz naložb niti pričakovanih dobičkov.

2. Izjema, predvidena v členu 1(a) in v členu 1(b), velja le pod pogojem, da izračuni, tabele ali rezultati študij:

- (a) ne razkrivajo identitete udeleženih zavarovalnic niti zavarovancev;
- (b) pri zbiranju in posredovanju vsebujejo izrecno navedbo, da so nezavezujoče;
- (c) se dajo na voljo pod primernimi in nediskriminatornimi pogoji vsem zavarovalnicam, ki zahtevajo en izvod le-teh, tudi tistim, ki niso dejavne na geografskem ali na proizvodnem trgu, na katerega se nanašajo ti izračuni, tabele ali rezultati študij.

Člen 4

Sporazumi, za katere izjema ne velja

Izjema, predvidena v členu 1, ne velja za zavarovalnice, ki se med seboj dogovorijo ali zavežejo ali pa naložijo drugim zavarovalnicam, da ne uporabljajo izračunov ali tabel, ki se razlikujejo od tistih, ki so bile pripravljene na podlagi člena 1(a), ali da ne odstopajo od rezultatov študij, navedenih v členu 1(b).

POGLAVJE III

SPLOŠNI ZAVAROVALNI POGOJI IN VZORCI

Člen 5

Pogoji za izjemo

1. Izjema, predvidena v členu 1(c), velja le pod pogojem, da so splošni zavarovalni pogoji:
- (a) določeni in posredovani z izrecno navedbo, da niso zavezujoči in da se njihova uporaba niti ne priporoča;
 - (b) izrecno navajajo, da udeležene zavarovalnice lahko svojim strankam ponudijo drugačne zavarovalne pogoje; pa tudi

- (c) so dostopni vsem zainteresiranim osebam in se na zahtevo lahko dobijo.

2. Izjema, predvidena v členu 1(d) velja pod pogojem, da se nezavezujoči vzorci določijo in posredujejo le kot smernice.

Člen 6

Sporazumi, za katere izjema ne velja

1. Izjema, predvidena v členu 1(c), ne velja če splošni zavarovalni pogoji vsebujejo določbe, ki:

- (a) vsebujejo kakršno koli navedbo višine kosmate premije;
- (b) navajajo znesek kritja ali dela, ki ga mora plačati zavarovalec sam („franšiza“);
- (c) nalagajo vsestransko kritje, vključno z tveganji, ki jim precejšnje število zavarovalcev ni istočasno izpostavljeno;
- (d) omogočajo zavarovatelju, da obdrži pogodbo tudi če prekliče del kritja, poveča premijo, ne da bi bila tveganja ali obseg kritja spremenjeni (brez posega v klavzule o indeksiranju), ali če na drug način spremeni pogoje zavarovanja brez izrecnega soglasja zavarovalca;
- (e) omogočajo zavarovatelju spremembo trajanja zavarovanja brez izrecnega soglasja zavarovalca;
- (f) nalagajo zavarovalcu – razen pri življenjskem zavarovanju – trajanje zavarovanja, ki presega dobo treh let;
- (g) pri avtomatskem obnavljanju zavarovanja določajo podaljšanje zavarovanja za več kot eno leto, če se zavarovanja ne odpove z obvestilom v določenem roku pred potekom njegove veljavnosti;
- (h) zahtevajo od zavarovalca ponovno sklenitev zavarovanja, ki je bilo ustavljeno zaradi prenehanja zavarovanega tveganja, če je ponovno izpostavljen enakemu tveganju;
- (i) zahtevajo da zavarovalec zavaruje različna tveganja pri istem zavarovatelju;
- (j) zahtevajo od zavarovalca, da v primeru odtujitve predmeta zavarovanja doseže, da kupec prevzame zavarovalno pogodbo;
- (k) izključujejo ali omejujejo kritje tveganja, če zavarovalec uporablja varnostne naprave ali podjetja za namestitve ali vzdrževanje, ki niso bila odobrena po ustreznih specifikacijah, dogovorjenih s strani ene ali več združenj zavarovateljev v eni ali več drugih držav članic ali na evropski ravni.

2. Izjema, predvidena v členu 1(c) ne velja za zavarovalnice ali združenja zavarovalnic, ki se dogovorijo ali se dogovorijo, da zavežejo druge zavarovalnice, da ne uporabljajo drugih pogojev, razen splošnih zavarovalnih pogojev, določenih na podlagi sporazuma med udeleženiimi zavarovalnicami.

3. Brez poseganja v določitev posebnih zavarovalnih pogojev za določene socialne ali poklicne kategorije prebivalstva se izjema po členu 1(c) ne uporablja za sporazume, sklepe ter usklajena ravnanja, ki izključujejo kritje določenih vrst tveganj zaradi značilnosti v zvezi z zavarovalcem.

4. Izjema, predvidena v členu 1(d) se ne uporablja, če, brez posega v pravno naložene obveznosti, nezavezujoči modeli vključujejo samo določene obrestne mere ali če vsebujejo številke, ki označujejo upravne stroške.

5. Izjema, predvidena v členu 1(d) ne zajema zavarovalnic ali združenj zavarovalnic, ki soglašajo ali se med seboj zavežejo, ali zavežejo druge zavarovalnice, da ne uporabljajo drugih modelov izračuna dobička iz zavarovanja, razen tistih, določenih na podlagi sporazuma med udeleženiimi zavarovalnicami.

POGLAVJE IV

SKUPNO KRITJE DOLOČENIH VRST TVEGANJ

Člen 7

Uporaba izjeme in pragi tržnih deležev

1. Glede sozavarovalnih skupnosti ali sozavarovalnih skupnosti pozavarovanja, ustanovljenih po datumu začetka veljavnosti te uredbe izključno za kritje novih tveganj, izjema po členu 1(e) velja za obdobje treh let od datuma prve ustanovitve skupnosti, ne glede na tržni delež skupnosti.

2. Glede sozavarovalnih skupnosti ali sozavarovalnih skupnosti pozavarovanja, ki jih ne ureja prvi odstavek (ker že obstajajo več kot tri leta ali pa zato, ker niso bile ustanovljene zaradi kritja novega tveganja), izjema, predvidena v členu 1(e) velja za čas veljavnosti te uredbe, pod pogojem, da zavarovalni produkti, za katere jamčijo udeležene zavarovalnice ali pa se njihovemu imenu zanje jamči v okviru skupnosti, na nobenem izmed trgov ne presegajo:

- (a) 20 % upoštevne trga v primeru sozavarovalnih skupnosti;
- (b) 25 % upoštevne trga v primeru sozavarovalnih skupnosti pozavarovanja.

3. Za določitev praga tržnega deleža, predvidenega v drugem odstavku, veljajo naslednja pravila:

- (a) tržni delež se izračuna na podlagi bruto premijskega dohodka; če niso na voljo podatki o bruto premijskem dohodku, se za ugotavljanje tržnega deleža zadevne zavarovalnice lahko uporabijo ocene, dobljene na podlagi drugih zanesljivih tržnih informacij, vključno z zagotovljenim kritjem ali vrednostjo zavarovanega tveganja;
- (b) tržni delež se izračuna na podlagi podatkov, ki se nanašajo na preteklo koledarsko leto;
- (c) tržni delež podjetij, navedenih v členu 2(3)(e) se enakomerno razdeli med podjetja, ki imajo pravice ali pooblastila, navedene v členu 2(3)(a).

4. Če tržni delež, naveden v drugem odstavku, točka (a), na začetku ne presega 20 %, vendar se pozneje poveča tako, da ne presega 22 %, izjema po členu 1(e) velja še za obdobje dveh zaporednih koledarskih let, ki sledita letu, ko je bil prag 20 % prvič presežen.

5. Če tržni delež, naveden v drugem odstavku, točka (a), na začetku ne presega 20 %, vendar se pozneje poveča tako, da presega 22 %, izjema po členu 1(e) velja še za obdobje enega koledarskega leta, ki sledi letu, ko je bila prvič presežena vrednost 22 %.

6. Ugodnosti iz odstavkov 4 in 5 se ne sme združiti tako, da je presežena doba dveh koledarskih let.

7. Če tržni delež iz točke (b) drugega odstavka na začetku ne presega 25 %, vendar se pozneje poveča tako, da ne presega 27 %, izjema po členu 1(e) velja še za obdobje dveh zaporednih koledarskih let, ki sledita letu, ko je bil prag 25 % prvič presežen.

8. Če tržni delež iz točke (b) drugega odstavka na začetku ne presega 25 %, vendar se pozneje poveča tako, da presega 27 %, izjema po členu 1(e) velja še za obdobje enega koledarskega leta, ki sledi letu, ko je bila prvič presežena vrednost 27 %.

9. Ugodnosti iz odstavkov 7 in 8 se ne sme združiti tako, da je presežena doba dveh koledarskih let.

Člen 8

Pogoji za izjemo

Izjema, predvidena v členu 1(e) velja le pod pogojem, da:

- (a) da ima vsako udeleženo podjetje ob največ enoletnem odpovednem roku pravico izstopiti iz skupnosti, ne da bi to imelo za posledico kakršne koli sankcije;

- (b) pravila skupnosti ne zavezujejo članic skupnosti, da tiste vrste tveganj, ki jih krije skupnost, zavarujejo ali pozavarujejo v celoti ali delno izključno preko skupnosti;
- (c) pravila skupnosti ne omejujejo dejavnosti skupnosti ali njenih članic na zavarovanje ali pozavarovanje tveganj na določenem geografskem področju Evropske unije;
- (d) sporazum ne omejuje obsega proizvodov ali prodaj;
- (e) sporazum ne deli trgov ali strank;
- (f) se člani sozavarovalne skupnosti pozavarovanja ne dogovarjajo o kosmatih premijah, ki jih zaračunavajo pri neposrednem zavarovanju; pa tudi
- (g) nobena članica skupnosti ali podjetje, ki ima odločilen vpliv na poslovno politiko skupnosti, ni hkrati tudi članica druge na istem upoštevem trgu delujoče skupnosti ali nima odločilnega vpliva na poslovno politiko te druge skupnosti.
- (f) vsak vlagatelj lahko kadar koli predloži zaprosilo za presojo;
- (g) presoja skladnosti ne nalaga vlagatelju kakršnih koli stroškov, ki so nesorazmerni s stroški postopka odobritve;
- (h) se za varnostne naprave ter podjetja za vgradnjo in vzdrževanje, ki ustrezajo merilom za presojo, o tem izda potrdilo na nediskriminatoren način v roku šestih mesecev od datuma vloge, razen če je zaradi tehničnih razlogov upravičen daljši rok;
- (i) se o skladnosti ali odobritvi izda pisno potrdilo;
- (j) so razlogi za zavrnitev izdaje potrdila o skladnosti podani v pisni obliki ob priložitvi dvojnikov zapisnikov o opravljenih preskusih in pregledih;
- (k) so razlogi za zavrnitev upoštevanja zaprosila za presojo pisno podani; pa tudi
- (l) specifikacije in pravila uporabljajo organi, ki so pooblaščen na podlagi standardov iz serije EN 45 000 in EN ISO/IEC 17025.

POGLAVJE V

VARNOSTNE NAPRAVE

Člen 9

Pogoji za izjemo

Izjema, predvidena v členu 1(f) velja le pod pogojem, da:

- (a) so tehnične specifikacije in postopki za ugotavljanje skladnosti natančni, tehnično upravičeni in sorazmerni učinku, pričakovanem od zadevnih varnostnih naprav;
- (b) so pravila za vrednotenje podjetij za vgradnjo in vzdrževanje objektivna, temeljijo na njihovi tehnični usposobljenosti in se uporabljajo na nediskriminatoren način;
- (c) se takšne specifikacije in pravila določijo in posredujejo s spremno izjavo, da zavarovalnice lahko sprejmejo v zavarovanje pod pogoji po lastni presoji druge varnostne naprave ali podjetja za vgradnjo in vzdrževanje, ki ne ustrezajo tem tehničnim specifikacijam ali pravilom;
- (d) se take specifikacije in pravila na zahtevo posredujejo vsem zainteresiranim osebam;
- (e) seznami varnostnih naprav ter podjetij za vgradnjo in vzdrževanje, ki so skladni s specifikacijami, vsebujejo njihovo klasifikacijo na podlagi stopnje učinkovitosti;

POGLAVJE VI

OSTALE DOLOČBE

Člen 10

Odprava

Skladno s členom 7 Uredbe (EGS) št. 1534/91 lahko Komisija odvzame ugodnost po tej uredbi, če na lastno pobudo ali na zahtevo države članice ali fizične ali pravne osebe, ki izkazuje pravni interes, ugotovi, da ima v določenem primeru sporazum, za katerega velja izjema, predvidena v členu 1, vendarle učinke, ki so nezdružljivi s pogoji, določenimi v členu 81(3) Pogodbe, zlasti če

- (a) študije, za katere velja izjema po členu 1(b), temeljijo na neupravičenih predpostavkah;
- (b) splošni zavarovalni pogoji, za katere velja izjema po členu 1(c), vsebujejo določbe, ki povzročajo – na škodo zavarovalca – precejšnje neravnovesje med pogodbenimi pravicami in obveznostmi;
- (c) za skupno kritje določenih vrst tveganj, za katero velja izjema po členu 1(e), ustanovitev ali delovanje skupnosti povzroča – zaradi pogojev za včlanjenje, določanja tveganj, ki se bodo krili, pogodb o retrocesiji ali kako drugače – razdelitev trga zadevnih ali podobnih zavarovalnih produktov.

*Člen 11***Prehodno obdobje**

Prepoved, določena v členu 81(1) Pogodbe, se ne uporablja v obdobju od 1. aprila 2003 do 31. marca 2004 za sporazume, ki so bili 31. marca 2003 že v veljavi in ki sicer izpolnjujejo pogoje za izjemo po Uredbi (EGS) št. 3932/92, ne pa pogojev, predvidenih v tej uredbi.

*Člen 12***Obdobje veljavnosti**

Ta uredba začne veljati 1. aprila 2003. Preneha veljati 31. marca 2010.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 27. februarja 2003

Za Komisijo

Mario MONTI

Član Komisije
